

***Školní vzdělávací program školní družiny
při Základní škole K. V. Raise Lázně Bělohrad,
Komenského 95, okres Jičín***

Motivační název: Máme-li děti vychovávat, je třeba, abychom se také stali dětmi. (Luther)

Identifikační údaje:

Název školy: Základní škola K. V. Raise Lázně Bělohrad, okres Jičín

Adresa školy: Komenského 95, 507 81 Lázně Bělohrad

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 70879150

Počet oddělení: 4, pro žáky prvních a druhých tříd, (v případě volné kapacity pro žáky třetích a čtvrtých tříd).

Ředitelka školy: Mgr. Miroslava Brychtová

Kontakty:

telefon: 493 792 072, 724 271 628 ,776 734 812

e-mail: druzina@zslb.cz

Školní vzdělávací program školní družiny

Úvod

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti a v nabídce spontánních aktivit. Školní družina umožňuje žákům odpočinek a přípravu na vyučování. Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

Obsah

1	Výchovně vzdělávací činnost školní družiny.....	3
1.1	Specifičnost ŠD.....	3
1.2	Zásady pedagogického působení vychovatelky.....	3
1.3	Cíle výchovně vzdělávací činnosti.....	4
1.4	Obsah vzdělávání ve školní družině.....	4
1.5	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	6
2	Charakteristika školní družiny.....	6
2.1	Informace o školní družině, vybavení školní družiny.....	6
2.2	Psychosociální podmínky.....	7
2.3	Režim dne.....	7
2.4	Denní skladba činností.....	8
2.5	Personální obsazení.....	8
2.6	Přijímání žáků.....	9
3	Pravidla pro evaluaci a hodnocení.....	9
3.1	Vnitřní a vnější evaluace.....	9
3.2	Kritéria hodnocení.....	9
4	Bezpečnost a ochrana zdraví, úplata ve školní družině.....	10
4.1	Bezpečnost a ochrana zdraví.....	10
4.2	Úplata ve školní družině.....	10
5	Plán práce školní družiny.....	11
6	Závěr.....	25

1 Výchovně vzdělávací činnost školní družiny

1.1 Specifičnost ŠD

Program družiny koncipovaný do obecných témat umožňuje, aby vychovatelka s žáky plánovala a realizovala takové činnosti, které žáky zaujmou, naplňují jejich přání a potřeby.

Nabídkou alternativních aktivit se snažíme respektovat specifické požadavky pedagogického ovlivňování volného času.

Při přípravě výchovně vzdělávacího programu v jednotlivých odděleních se snažíme zvážit všechny souvislosti, vzájemné vztahy, vývoj, možné změny v plánovaných aktivitách. Při výběru činností se řídíme věkem a stupněm rozvoje žáků, jejich potřebami, zájmem a cílem výchovy. Dbáme na kvalitu psychohygienických podmínek, dodržujeme pedagogické zásady, metodické postupy a tvůrčím způsobem uplatňujeme moderní metody a formy práce. Využíváme aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru.

Žáci se v družině vzdělávají především na základě vlastních prožitých zkušeností. Činnostmi si prohlubují a rozvíjejí poznatky a dovednosti získané při vyučování. Pomocí didaktických her, tematických procházek, besed a výletů rozšiřujeme a upevňujeme poznatky, které žáci získali při vyučování. Dáváme žákům dostatek prostoru pro spontánní aktivity. Snažíme se podněcovat radost z učení, touhu poznat nové, získat zkušenosti, ovládat další dovednosti, a tak přispívat k rozvoji osobnosti žáka.

1.2 Zásady pedagogického působení vychovatelky

- usilovat o rozvoj osobnosti každého žáka s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnost,
- pozitivně motivovat k dobrovolnému přijetí činnosti, ctít možnost svobodné volby,
- podporovat iniciativu žáků, nápaditost, kreativitu a samostatnost, dávat možnost spoluúčasti na volbě, tvorbě i hodnocení programu,
- pozitivně hodnotit snahu a výsledek činnosti žáka s ohledem na jeho možnosti a předpoklady, povzbuzovat tvořivost a vlastní fantazii, posilovat sebevědomí,
- zařazovat činnosti, které přispívají k odstranění únavy, regeneraci duševních i fyzických sil, respektují individuální zájmy a potřeby žáků,
- posilovat rozvoj pohybových schopností a zdokonalovat pohybové dovednosti,
- předkládat nové podměty, které žáka obohacují, neopakovat stejné činnosti a formy z vyučování ve stejný den.

Cílem výchovně vzdělávací činnosti je vést žáka k přiměřené fyzické, psychické i sociální samostatnosti. Rozvíjet základy pro jeho další rozvoj a učení, zdravé sebevědomí, sebejistotu, základy pro schopnost jednat v duchu lidských a estetických hodnot. Vést žáka k používání otevřené komunikace a spolupráce.

1.3 Cíle výchovně vzdělávací činnosti

- chtít se učit a umět využívat získané poznatky a dovednosti v praxi, při řešení problémů,
- vytvářet si pozitivní představu o sobě i druhých, umět projevit empatii,
- umět používat otevřenou komunikaci, spolupracovat,
- umět si chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví,
- citlivě vnímat prostředí i přírodu.

1.4 Obsah vzdělávání ve školní družině

Obsah výchovně vzdělávací činnosti je zpracován jako nabídka činností, ze které si vychovatelky vybírají podmínky pro vlastní realizační plány, a dílčích cílů, kterými plní cíle vycházející z kompetencí školního vzdělávacího programu. Vychovatelky mají možnost volně činnosti přizpůsobovat v rámci svých oddělení konkrétním žákům a upravovat je v souladu s jejich dosavadní poznatkovou zkušeností i s jejich aktuálními zájmy.

Program naší školní družiny vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, z tematického celku pro 1. stupeň **Člověk a jeho svět**.

Výchovně vzdělávací činnost máme rozdělenou do oblastí: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Všemi těmito oblastmi prolínají průřezová témata, formulace činnosti se stručným popisem a číslo rozvíjené kompetence.

Rozvíjené klíčové kompetence:

1. kompetence k učení,
2. kompetence k řešení problémů,
3. komunikativní kompetence,
4. sociální a interpersonální kompetence,
5. občanské kompetence,
6. kompetence k trávení volného času.

1. Kompetence k učení:

Žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, hledá odpovědi na otázky. Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby. Získané poznatky dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení. Všimá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje. Vyhledá podporu, radu a pomoc v případě, že ji potřebuje, diskutuje o svých znalostech a dovednostech v různých oblastech. Pracuje s chybou.

2. Kompetence k řešení problémů:

Žák si všimá dění i problémů okolo sebe. Snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické postupy: Problém se učí pochopit, pokračuje v hledání řešení, i když byl napoprvé neúspěšný. Chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení. Je kreativní, spontánně přichází s novým řešením, je flexibilní, iniciativní a podnikavý. Vybírá vhodnější řešení z navržených možností a obhájí je. Započaté činnosti dokončuje, v případě obtíží je při jejich překonávání houževnatý

3. Kompetence komunikativní:

Žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci. Kultivovaně komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými. Umí vyjádřit vlastní názor: Dokáže promluvit na veřejnosti, účinně se zapojuje do diskuse: Umí řešit konflikty, dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí: Umí naslouchat druhým: Při popisu situací nebo vyprávění příběhů ze života postupuje chronologicky od začátku do konce.

4. Kompetence sociální a interpersonální:

Žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky. Projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování. Ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis. Respektuje dohodnutá pravidla, je tolerantní k odlišnostem. Řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

5. Kompetence občanská:

Žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit. Chová se zodpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné prostředí. Dbá na své zdraví a zdraví druhých. S pomocí dospělého vytváří a formuluje pravidla soužití jednotlivého společenství, pravidla dodržuje a přijímá důsledky z jejich nedodržení. Zná telefonní čísla, místa nebo osoby pro přivolání první pomoci, ví, jak pomoc přivolá. Vyhýbá se známým nebezpečím v okolí školy a bydliště, řídí se radami dospělých v tom, jak předcházet rizikům. Váží si tradice a kulturního dědictví, podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

6. Kompetence k trávení volného času:

Žák umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití. Umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech. Rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací. Umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

1.5 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nároky, které jsou kladeny na výchovatelkou práci se žáky vývojově opožděnými, frustrovanými a sociálně zanedbanými, jsou velké. Vychovatelka musí umět s žáky sestoupit na rovinu důvěry, v níž je dialog možný. Předpokladem je její vlastní spravedlnost (spravedlivě spolu s kolektivem žáků hodnotit různé projevy a postoje). Zadává těmto žákům činnosti přiměřené, aby se u nich mohly projevit dispozice, které budou ostatní oceňovat, budou schopni započatou práci dokončovat. Žáci s postižením či zdravotním znevýhodněním budou od počátku přijímáni jako ostatní, aby nepociťovali svou odlišnost či nedostatečnost, důraz je kladen na motivaci. Při činnosti ve školní družině vychovatelka má možnost odkrývat nadané a talentované žáky. Pro tyto jedince musí přichystat nabídku aktivit v různých soutěžích, doplňkových kulturních a jiných akcích, upozornit na jejich přednosti.

Vychovatelky školní družiny respektují omezení vyplývající ze zpráv školských poradenských zařízení a spolupracují se zákonnými zástupci. V případě potřeby konzultují postup práce se žáky se SPC Jičín a s odborníky. Úkolem školní družiny v rozvoji potenciálu nadaných a mimořádně nadaných žáků je motivovat je k zájmovému vzdělávání, učit je sebepoznání a podporovat u nich zdravou sebedůvěru a zájem o vlastní rozvoj sociálních dovedností.

2 Charakteristika školní družiny

2.1 Informace o školní družině, vybavení školní družiny

ŠD zabezpečuje žákům náplň volného času v době před vyučováním, odpoledne před odchodem domů nebo do jiných aktivit, realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování.

Časové rozvržení a uspořádání činnosti ŠD se řídí požadavky psychohygieny. Usilujeme o to, aby podporovalo zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj žáka.

Vychovatelky působí na žáky v době zvýšené únavy z vyučování. V této době se projevuje potřeba pohybu jako kompenzace dlouhého sezení při vyučování. Těmto požadavkům se snažíme přizpůsobit režimem dne v družině. Respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků. Hlavním úkolem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím, umět správně trávit volný čas. Vedeme žáky k rozhodování, hodnocení, sebehodnocení a respektování jeden druhého.

Pro každodenní činnost využíváme vlastních prostorů v přízemí školní budovy a budovy školičky. Místnosti jsou menší velikosti, světlé a čisté. Jsou zařízeny jako herny. V každém oddělení je část místnosti určená ke hře se stavebnicemi, pro rozhovor v komunitním kruhu, při odpočinkových činnostech apod. Pro zájmové a rukodělné činnosti je jiná část vybavená stolky a židličkami. Pro zájmové činnosti se snažíme využít další vhodné prostory u školy - nové sportovní hřiště a prostor na školním dvoře vybavený lavičkami, okolí pergoly – houpačky, pískoviště.

Pro herní činnosti si mohou žáci vybírat stavebnice, hračky, stolní hry, drobné cvičební náčiní jako např. kuželky, obruče, míče, žíněnky, gymnastický koberec.

Pro aktivity venku si mohou žáci vybrat sportovní náčiní - různé druhy míčů, švihadla, skákací gumy, obruče, kriketové míčky, kuželky, pomůcky na tvořivé hry s pískem, koloběžky, chůdy a další. Tyto pomůcky máme uloženy v kabinetu ŠD.

V každém oddělení je k dispozici výtvarný materiál a pomůcky k pracovním činnostem.

K přípravě na vyučování používáme dětské knížky různého žánru, časopisy, brožurky s kvízy, s hádankami, různé hry k nácvičku abecedy, skládání slov a vět, pexesa aj. K poslechu využíváme CD přehrávače, televizory, počítače a tablety.

Na chodbě, kde jsou umístěny jednotlivé místnosti ŠD, se nacházejí šatny, družinový kabinet a hygienické zařízení.

2.2 Psychosociální podmínky

Snažíme se vytvářet takové prostředí, aby se žáci cítili spokojeně, bezpečně, jistě. Máme vytvořená pravidla, která platí pro všechny účastníky družiny. Každý žák má stejná práva, možnosti, povinnosti. Nabídka alternativních aktivit je dobrovolná. Do plánování, realizace i hodnocení činností jsou žáci aktivně zapojováni. Snažíme se, aby každý žák mohl uplatnit své specifické vlohly a schopnosti, být tak v některých z nabízených činností úspěšný. Žáci nejsou přetěžováni, dostávají srozumitelné pokyny. Při práci v nich rozvíjíme citlivost pro vzájemnou pomoc a toleranci, podporu ve vztahu k ostatním, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu. Podporujeme důvěru žáka v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení.

2.3 Režim dne

Režim dne je společný pro všechna oddělení. Je stanovený s ohledem na psychohygienické podmínky. Jeho uspořádání dává možnost pružně reagovat na individuální potřeby aktivity i odpočinku u jednotlivých žáků. Také umožňuje organizaci činností v průběhu dne pružně přizpůsobit potřebám na aktuální situaci, reaguje i na neplánované situace v družině. Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený.

Žáci jsou podněcováni k vlastní aktivitě. Tyto aktivity probíhají formou individuální, skupinové nebo frontální činnosti. Využívají i způsob práce ve dvojicích.

Pobýváme co nejdelší čas venku. Na vycházkách dáváme žákům volnost, v útvech chodíme v nutných případech.

V ranní družině jsou zařazovány klidné a nenáročné činnosti odpočinkového zaměření, které probíhají spíše individuální formou. Žáci mohou do družiny docházet během celého ranního provozu, a to i žáci II. stupně.

Po vyučování dochází k velkému poklesu výkonnosti. Žáci využívají spíše spontánní individuální či skupinové aktivity. Doba a způsob odpočinku se řídí potřebami žáků. Po obědě naslouchají čtené i občas pouštěné pohádky, příběhy nebo si zazpíváme. Po odpočinku navazují zájmové činnosti různého zaměření. Činnosti zaměřené na pohybovou rekreaci se snažíme provádět venku. Pokud žáci mají delší vyučování nebo odpolední vyučování, zařazujeme toho dne pouze činnosti odpočinkové a rekreační, nebo činnosti, které lze provádět mimo budovu školy.

2.4 Denní skladba činností

- **po ukončení vyučování** - kontrola docházky, krátká individuální činnost, hygiena, oběd (probíhá ve školní jídelně)
- **odpočinkové aktivity** – jsou to klidové činnosti spontánní či nabízené aktivity na odstranění únavy a regeneraci duševních a fyzických sil, žáci si sami volí k těmto činnostem optimální polohu
- **zájmové aktivity** – umožňují žákům seberealizaci, poznávání a rozvoj dovedností, dominující je vlastní aktivita žáka, která jim přináší radost a uspokojení, činnosti probíhají ve skupinách nebo individuálně, organizovaně či spontánně
- **rekreační činnosti** – slouží k regeneraci sil, zařazujeme do nich náročnější pohybové, sportovní, turistické nebo manuální prvky
- **svačina** – pitný režim zajišťují vychovatelky
- **příprava na vyučování** – žáci si procvičují učivo formou didaktických her, pracovních listů, práce s knihou, časopisem – čtenářské dílny.

Pobyt žáků v družině provází řada režimových momentů – přechody, převlékání, sebeobslužné činnosti. Snažíme se, aby probíhaly s co nejmenším úsilím, bez stresů a žáci je vykonávali automaticky.

2.5 Personální obsazení

Všechny vychovatelky splňují požadavky na předepsanou odbornou způsobilost. Mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se dále vzdělávají. Chovají se a jednají profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami vzdělávací činnosti ve školní družině.

Denní podstatou naší pedagogické práce je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci, vnímáme celou osobnost žáka a získáváme je ke spolupráci. Předáváme nové poznatky a snažíme se vést žáky k citovému prožívání bezprostředních vztahů k okolí. Usilujeme, aby výsledkem byla pohoda a prožitek žáků, jejich zaujetí pro činnost, radostné prožití pobytu u nás v družině.

2.6 Přijímání žáků

Žáky 1. tříd přihlašují do družiny rodiče při zápisu do školy nebo sdělí další změny na společné besedě s rodiči koncem června. Pokračováním docházky stvrzují rodiče písemně na konci stávajícího roku. O přijetí žáka rozhoduje ředitel školy.

Při nástupu žáka do družiny vyplní rodiče zápisní lístek, na kterém uvedou důležité informace o žákovi pro vychovatelku, rozsah docházky a způsob odchodu žáka z družiny.

Na písemnou žádost rodičů o vyřazení žáka může žák ukončit docházku během celého školního roku. Rodič zakoupí čip k vyzvedávání žáka ze ŠD (nevchází do školní budovy, prostřednictvím softwaru vychovatelka dostává informaci o tom, kdo žáka vyzvedává)

3 Pravidla pro evaluaci a hodnocení

3.1 Vnitřní a vnější evaluace ŠD

Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni družiny a oddělení jednotlivými vychovatelkami.

Analyzujeme a vyhodnocujeme podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu, hodnotíme, nakolik jsou naplňovány naše výchovně vzdělávací cíle. Sledujeme individuální rozvoj žáků, jejich individuální pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu.

Vnitřní evaluace = hodnocení ŠD vedením školy, vzájemná spolupráce vychovatelek při práci se žáky, hodnocení TU, klima atmosféry v družině a hodnocení realizace ŠVP.

Vnější = hodnocení a zpětná vazba od rodičů, od samotných dětí, hodnocení zřizovatele, ostatní veřejnosti a ČŠI.

3.2 Kritéria hodnocení

Hodnocení většího či menšího tematického celku provádíme po skončení činnosti nebo i v průběhu, zamýšlíme se nad tím, zda byl vytyčený specifický cíl naplněn a jaké další cíle byly sledovány. Podle získaných výsledků můžeme dál plánovat tematické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky činnosti.

Hodnocení směrem k žákům provádíme průběžně - hodnotíme individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro sebehodnocení žáka. S žákem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným způsobem hovoříme.

Hodnocení z pohledu celého oddělení zapisujeme dle potřeby. Hodnotíme aktivitu, zájem žáků, jejich náměty, odchýlení od plánu, plnění pedagogického záměru, posun sociálních vztahů mezi žáky, své pedagogické působení, důvody nezdaru a jiné skutečnosti.

Všechny realizované činnosti hodnotíme v souladu s výchovně vzdělávacím programem a zejména z pohledu pro žáky, což je podkladem pro další práci.

4 Bezpečnost a ochrana zdraví, úplata ve školní družině

4.1 Bezpečnost a ochrana zdraví

V průběhu školního roku jsou žáci seznamováni s možnými riziky pohybu v prostředí ve škole, mimo ni, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů. Žáci jsou poučováni o zásadách správného chování nejen ve škole, na veřejnosti, na komunikacích, ale i v době prázdnin, při různém ročním období, při sportování. Jsou opakovaně seznamováni s postupem při úrazu a v případě požáru. Jsou seznamováni s dodržováním hygienických opatření. Třídy jsou průběžně větrány.

Školní budova je chráněná proti vstupu všech nežádoucích osob kamerovým monitorováním. I rodiče nemusí při vyzvedávání žáka z družiny vcházet do budovy, čip upozorní vychovatelku, kdo si pro žáka přišel. Za bezpečnost dětí odpovídá od příchodu žáků do družiny až po jeho odchod příslušná vychovatelka. Nepřítomnost žáků je zaznamenávána každý den elektronickým systémem BellHop.

4.2 Úplata ve školní družině

Neinvestiční příspěvek na provoz ŠD ve školním roce činí 100,- Kč na žáka na měsíc. Částka je splatná po 2 měsících odečtem z elektronické pokladny. Úplata je vymahatelná.

5 Plán práce školní družiny

Program školní družiny pro období od 1. září 2021

Základní dělení vychází ze členění z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání z tematického celku pro 1. stupeň

Člověk a jeho svět

Členění programu obsahuje:

- tematický okruh,
- formulace činností a její stručný popis,
- číslo rozvíjené kompetence.

Rozvíjené klíčové kompetence:

1. *kompetence k učení*
2. *kompetence k řešení problémů*
3. *komunikativní kompetence*
4. *sociální a interpersonální kompetence*
5. *občanské kompetence*
6. *kompetence k trávení volného času*

1. Místo, kde žijeme

Náš domov		
<i>U nás doma</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Vyprávíme si o životě naší rodiny. – Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas. – Ptáme se, co kdo dělá v našich rodinách – kresba, malba, koláž. 	3, 4, 5 4, 5 3, 6
<i>Náš dům</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Popisujeme domy (byty), v nichž bydlíme, a jejich zařízení. – Stavíme náš dům ze stavebnicových dílů. – Stavíme si ideální dům, v němž bychom chtěli v budoucnosti bydlet. – Vyprávíme, co se odehrálo (co by se mohlo stát) v našem domě, příhody rovněž kreslíme nebo zapisujeme. – Zařizujeme si náš pokoj – nábytek a další vybavení vystřihujeme z barevných papírů, sestavujeme různé varianty (i ze stavebnic) a celek dokreslujeme. 	2, 3, 4 2, 3, 5 2, 4, 5 2,3,4 2,3,4,6
Škola		
<i>Naše škola není bludiště</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Procházíme školou a představujeme si, že je bludištěm, v němž se orientujeme. – Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje. – Zamýšlíme se nad tím, co je v naší škole hezké, a co bychom rádi změnili, besedujeme a ilustrujeme ji. – Projektujeme ideální třídu, která by se nám líbila a do níž bychom rádi chodili, návrhy výtvarně zpracujeme. – Zdobíme školní družinu, vymýšlíme a kreslíme logo družiny nebo oddělení. 	1, 2,6 1,3 1 1,6 1,6
<i>Škola stánek vzdělání</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Představujeme si, co bychom viděli skrytou kamerou ve třídě (při vyučování i o přestávce) – pracujeme ve dvojicích nebo skupinách, které dostanou čas na přípravu. Potom své scénky předvedou ostatním. 	3,5,6
<i>Cesta do školy</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Povídáme si o cestě do školy a domů. Ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás do školy. – Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí – procházíme ulice, určujeme značky a jejich význam (o čem nás informují, co nám dovolují...). – Hledáme smysl dopravního značení, např. přechodů (zeber) na ulicích, semaforů na křižovatkách atd. Při vycházkách sledujeme dodržování pravidel silničního provozu na těchto místech a uvědomujeme si příčiny dopravních nehod. – Soutěžíme ve znalosti dopravních značek a předpisů. – Vyrábíme si dopravní značky. – Soutěžíme v jízdě na koloběžce. 	1,2,4 1,2,6 1,3,5 1,5,6 1,3,5 1,6

<i>Čím jezdíme a čím můžeme jezdit</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Plánujeme nejkratší cestu ze školy na vlakové a autobusové nádraží. – Výtvarně znázorňujeme různé hromadné dopravní prostředky. – Hrajeme si na přepravu vlakem, autobusem, jsme v roli cestujícího dítěte, dospělého, revizora. 	<p>1,2,5 1,3 1,2,3</p>
<i>Chodec, cyklista</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Odhalujeme nástrahy na cestách pro chodce a cyklisty. – Soutěžíme ve znalostech z dopravní výchovy. – Zjišťujeme, co nesmí chybět na našem kole. 	<p>3,4,5 1,2,6 1,3,6</p>
Naše obec, naše město		
<i>Obec, v níž žijeme</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Na vycházkách hledáme zajímavosti naší obce (budovy, stromy, sochy, pomníky, vodní toky, ...) – Kreslíme a malujeme místa, kde je nám dobře, kam rádi chodíme. – Vymýšlíme, jak by mohlo vypadat ideální město – kolektivní skládanka z obrázků nebo ze stavebnic. – Stavíme naše město z kostek. – Vyrábíme ozdobné předměty a výrobky pak použijeme k výzdobě družiny. – Hrajeme si na průvodce naším městem, popisujeme a ukazujeme, kudy se hosté dostanou k městskému úřadu, poště, k nejbližšímu zdravotnickému zařízení, ke knihovně, či do lékárny, ... 	<p>1,2,5,6 1,3,4 1,2,4 2,4,5 1,2,4 1–5</p>
<i>Návštěvníci</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Seznamujeme se s posláním pošty, knihovny, lékárny, nákupního střediska a popřípadě vyzkoušíme služby těchto institucí. – Hrajeme si na návštěvníky našeho města, kteří se ptají, kde u nás najdou různé zajímavosti. 	<p>1,3,5 1,2,3</p>
<i>Jak žijeme</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Na vycházkách si povídáme o tom, kde v našem městě pracují, a co dělají policisté, hasiči, knihovnice, prodavači, lékaři, zdravotní sestry, řidiči, truhláři, zedníci, popeláři, zemědělci, ... – Kreslíme, čím bychom chtěli být. – Hledáme zdůvodnění, proč jsme si vybrali nakreslené povolání. Důvody zapisujeme a porovnáváme je. Zjišťujeme, co musíme umět pro výkon vybrané profese. 	<p>1,2,6 1,3 1,4,5</p>
<i>Naši pomocníci</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Besedujeme na téma „Ten dělá to a ten zas tohle“, zajímáme se o služby v místě bydliště (čistírna, prádelna, restaurace, kadeřnictví, atd.). – Nakupujeme a prodáváme – hra na prodavače a kupující. 	<p>1,2,4 2,3,4</p>
<i>Ztráty a nálezy</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Představujeme si, jak bychom se zachovali, kdybychom se ztratili, přehráváme si scénky. – Zamýšlíme se, co bychom učinili, kdybychom našli malého kamaráda, který se ztratil. – Procházíme nepříjemné situace, že bychom zabloudili nebo se ztratili – na vycházce hledáme orientační body a jdeme podle nich. – Hrajeme si na Ztráty a nálezy (našli/ztratili jsme peněženku, doklady, klíče, ...). 	<p>1,2,3 2,3,5 5,6 1,3,5</p>
<i>Knihovna – cesta za dobrodružstvím</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Besedujeme o naší nejoblíbenější knize, povídáme si o ilustracích, které ji doplňují. – Diskutujeme o hrdinech, o nichž rádi čteme, seznamujeme ostatní s naší domácí knihovničkou. 	<p>3,5 1,3,6</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Čteme pověsti a příběhy z našeho regionu. – Z různých materiálů tvoříme postavičky z pohádek, které jsme si oblíbili. – Tvoříme záložku do knihy. – Vymýšlíme krátké příběhy s ilustracemi. 	<p>1,6 1,2,6 1,6 1,3,6</p>
<i>Jsme básníky, zpěváky, novináři</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Připravujeme „televizní“ soutěž ve znalostech o naší obci (historie, současnost, přírodovědné zajímavosti). 	1,2,3
Za humny		
<i>Výlet do blízkého i vzdáleného světa</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Vybíráme si blízké místo, na které dojdeme podle našeho plánu, hledáme nejkratší (nejvýhodnější) cestu. – Stavíme krajinku z písku, kamínků, větviček, apod. (například hrad a okolí, hory, město s dálnicí, vesnici) – Soutěžíme, kdo zná více slov od určitých písmen (jméno města, hradu, rostliny, zvířete, ...), zajímáme se o vlajky států a kreslíme je. 	<p>1,2,3 2,3,5 1,2</p>
Tradice našeho města		
<i>Jak bylo dříve naše historie</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Čteme si, posloucháme pověsti našeho regionu. – Besedujeme o historii města. – Ilustrujeme přečtené pohádky nebo pověsti, například v komiksové podobě. 	<p>1,3,4 1,3 1,6</p>
<i>Vítáme jaro</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Besedujeme o lidových tradicích a zvycích týkajících se jara, čteme úryvky z knížek, v nichž se o nich vypráví. – Vyrábíme tradiční předměty z proutí, ze slámy, z odstřížků látek, z papíru, ... – Zpíváme písně o jaru a tančíme při hudbě. – Vyprávíme si o našich místních (městských, obecních) slavnostech a zvycích. 	<p>1,3,6 1,2,6 1,3,6, 3,4,5,6</p>

2. Lidé kolem nás

Rodina	<ul style="list-style-type: none"> – Besedujeme o tom, co očekáváme od rodičů a co oni od nás. – Představujeme povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme a kreslíme. 	3,4 3,4
Do rodiny patří také dědeček a babička	<ul style="list-style-type: none"> – Povídáme si o našich prarodičích. – Zjišťujeme, kdy mají naši prarodiče jmeniny a narozeniny – připravujeme jim přáníčka. – Představujeme povolání našich prarodičů, hrajeme si na zaměstnání (řemesla), předvádíme je v malých scénkách. 	3,4 3,4,6 3,4
Nezapomínáme na naše sestřenice, bratrance, strýce a tety	<ul style="list-style-type: none"> – Povídáme si o naší širší rodině – Vzpomínáme na větší setkání našich příbuzných, vyprávíme historky z tohoto rodinného srazu. – Jak se nazývají příbuzní naší rodiny (kdo je bratranec, sestřenice, švagr, strýc). 	3,4 3,4,6 3,4,6
Den matek	<ul style="list-style-type: none"> – Povídáme si o tom, co pro nás znamenají naše maminky. – Vyrábíme dárky pro radost maminkám. 	3,4, 3,4,6
Co vyprávěly peníze	<ul style="list-style-type: none"> – Besedujeme o tom, co je plýtvání jídlem, penězi, energií..., ptáme se, jak můžeme šetřit peníze, jídlo, energii... – Hrajeme si na prodávající a kupující (využíváme kouzelná slovíčka „prosím“, „děkuji“, zkusíme reklamovat výrobek). 	4,5 1,3,6
Kamarádi		
Moji kamarádi	<ul style="list-style-type: none"> – Sestavujeme CHARTU družiny – pravidla soužití, žebříčky hodnot. – Hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda. – Kreslíme portréty našich vrstevníků a vysvětlujeme, proč jsou našimi kamarády. – Z vystříhaných namalovaných podobizen vytváříme skupinový portrét naší družiny. – Při hře zjišťujeme, jak se známe (poznáváme kamaráda po hlase nebo po hmatu, máme-li zavázané oči). – Povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel a spolužák. 	2,4,5 1,3,4, 3,4, 3,6, 1,3,5 1,3,4
Tichá pošta	<ul style="list-style-type: none"> – Každý z nás napíše, co se mu na kamarádech líbí (papír přehneme formou harmoniky a podáváme dál), nakonec vše přečteme. – Učíme se na výkonech a chování každého spolužáka najít něco pěkného, za co ho pochválíme (na každém spolužákovi něco oceníme, něčím je zajímavý). 	3,4 1–6
Učíme se toleranci a pořádku	<ul style="list-style-type: none"> – Hledáme v okolí věci, které můžeme pochválit a ocenit. – Hrajeme si hru Optimisté a pesimisté. – Kriticky hodnotíme naši třídu a společně se domluvíme, čím můžeme vylepšit její vzhled. 	1,2 2,3,4,5 2,6

	<ul style="list-style-type: none"> – Hrajeme si na „malého pomocníka“ – hledáme, kde mohou žáci našeho věku pomáhat, besedujeme o tom, proč máme/nemáme kladný vztah ke spolužákům, k dospělým, ke společenským hodnotám apod. – Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, uklízíme si školní tašky, věnujeme se sebeobslužné práci. 	2,4,6 2,5,6
Nejsme všichni stejní, cvičíme naše smysly	<ul style="list-style-type: none"> – Uvědomujeme si, v čem a jak jsou znevýhodněni někteří lidé (psychicky či tělesně). – Zkoušíme se dorozumět jen odezíráním, abychom se vcítili do situace neslyšících lidí. – Představujeme si pocity nevidomého člověka (máme zavázané oči a ostatní nás „navigují“, kudy máme jít, se zavřenýma očima hádáme, odkud se ozývá zvuk). – Ve dvojicích zkusíme role nevidomého a jeho průvodce. – Zkoušíme malovat ústy, jak to musí dělat někteří postižení lidé. – Cvičíme hmat (poslepu určujeme předměty, které jsme předtím vložili do krabice). – Orientujeme se v prostoru – zkusíme na hřišti dojít poslepu k cíli. 	3,5 4,5 3,4,5 1,6 4,6 2,3,4 2,4,5
Svátky a oslavy		
Náš karneval	<ul style="list-style-type: none"> – Vyrábíme masky a doplňky k nim. – Učíme se tanečky na karnevalovou slavnost. – Bavíme se na karnevalu. – Kreslíme, co se nám na karnevalu líbilo. 	2,4 1,6 6 3,4
Čas adventní	<ul style="list-style-type: none"> – Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si v knížkách o Vánocích, vyprávíme si o smyslu adventní doby. – Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly a vyzdobíme si třídu. – Vyrábíme adventní věnce spolu s rodiči. 	2,3 3,4 1,2,3,4,6
Kouzelný čas Vánoc	<ul style="list-style-type: none"> – Vyprávíme si o vánočních zvycích, které se zachovaly dodnes, zvláště o těch, které dodržujeme v naší rodině. – Učíme se koledy. – Na vycházkách pozorujeme výzdobu města, ulic, obchodů. – Vyrábíme vánoční ozdoby z papíru, šišek, ořechových skořápek a jiných přírodnin. – Naši třídu si zdobíme vánočními motivy. – Vyrábíme přáníčka k Vánocům. – Zkoušíme vánoční zvyky – rozkrajujeme jablíčka apod. (dbáme na bezpečnost). 	1,3 1 3,4 1,2,6 6 4,6 1,2,6
Velikonoce	<ul style="list-style-type: none"> – Čteme si o národních a místních zvycích spojených s jarem. – Malujeme a zdobíme kraslice (nalepováním, vyškrabáváním apod.) – Zdobíme třídu a okna symboly Velikonoc (kreslíme, vystřihujeme). – Učíme se koledy a zazpíváme či zarecitujeme je na pomlázce. 	1,3 1,6 5,6 3,6
Náš den „D“	<ul style="list-style-type: none"> – Povídáme si o významu Dne dětí. Plánujeme, jak ho oslavíme. 	1,2,3

	<ul style="list-style-type: none"> – Připravujeme výlet do okolí. – Výlet. – Soutěžíme a závodíme. – Tančíme při diskotéce. 	<p>3,6</p> <p>6</p> <p>3,4,5,6</p> <p>3,6</p>
Jak se správně chovat		
Známe kouzelná slovíčka	<ul style="list-style-type: none"> – Besedujeme o „kouzelných“ slovech („děkuji“, „prosím“, „omlouvám se“) a jejich významu, vymýšlíme si drobné příběhy, v nichž tato slovíčka hrají významnou roli. – Hrajeme si a učíme se správně zdravít, podat ruku, požádat o něco, poděkovat za zaslané informace. 	<p>1,2,3</p> <p>3,4</p>
Člověk mezi lidmi	<ul style="list-style-type: none"> – Povídáme si, čím můžeme druhého potěšit – dárkem, pochvalou, chováním, úsměvem. Denně si uvědomujeme, že se máme chovat slušně a laskavě. – Hrajeme si na první taneční (učíme se základy jednoduchých společenských tanců). – Připravíme si diskotéku, vybereme hudbu a učíme se diskotance. – Hrajeme si na vyřizování drobných vzkazů, vstupování do úředních místností (ředitelna, ...), hodnotíme naše chování v jídelně. 	<p>1–6</p> <p>1,6</p> <p>1,6</p> <p>2,3,4</p>
Cestou necestou	<ul style="list-style-type: none"> – Na příkladech si připomínáme vhodné a nevhodné chování v dopravních prostředcích, na silnicích a hovoříme o následcích dopravní nekázně. – Hrajeme scénky na téma Jak se máme/nemáme chovat při cestě autobusem. Jak a kde nahlásíme ztrátu žakovské legitimace na autobus apod. – Na vycházkách zdokonalujeme chování na chodníku, na silnici na přechodech, v dopravních prostředcích. 	<p>1,2,3,4,5</p> <p>1,2,3,4,5</p> <p>1–6</p>
Mluvíme správně?	<ul style="list-style-type: none"> – Cvičíme si jazyk (jazykolamy, dechová cvičení). – Pomocí říkadel a básniček cvičíme rytmus a melodii jazyka. – Dramatizujeme jednoduché pohádky a příběhy a pak je předvádíme spolužákům. – Vyprávíme pohádky, příběhy a vlastní zážitky. 	<p>1,3,5</p> <p>1,3,5</p> <p>1,2,6</p> <p>3,5,6</p>
Řekni to i beze slov	<ul style="list-style-type: none"> – Pantomimicky předvádíme povolání, sporty, pocity. – Pantomimicky vyjadřujeme děje či situace ze známých pohádek. 	<p>2,3,5,6</p> <p>2,3,5,6</p>
V restauraci a u stolu	<ul style="list-style-type: none"> – Seznamujeme se s pravidly slušného chování ve veřejných prostorech. – Cvičíme se ve správném stolování. 	<p>1,3,5</p> <p>3,4</p>
V naší jídelně	<ul style="list-style-type: none"> – Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky a hodnotíme vzájemně naše chování u stolu. – Dodržování zásad správného stolování procvičujeme denně ve školní jídelně. 	<p>2,5</p> <p>1,3</p>
Co jsme viděli a slyšeli ve	<ul style="list-style-type: none"> – Povídáme si o pořadech v televizi, v rozhlase, doporučujeme si vhodné pořady, argumentujeme, proč se nám líbí. – Připravíme si vědomostní „televizní“ soutěž a zahrajeme si ji. 	<p>3,6</p> <p>1,2,6</p>

<i>sdělovacích prostředcích</i>		
---------------------------------	--	--

3. Lidé a čas

Náš denní režim		
<i>Co vše stihneme během dne</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu. – Besedujeme o čase, který lidé promarní, uvádíme příklady, kdy čas využíváme špatně. – Společně plánujeme činnosti na nadcházející týden. 	1,2,3,6 1,2,6 1,2
<i>Jak jsme prožili včerejší den</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Besedujeme o možnostech správného využívání času, inspirujeme se u jiných lidí. – Besedujeme na téma „Jak jsem strávil víkend“, malujeme, co jsme zažili, a navrhujeme jiný program pro další víkendy. 	3,6 2–6
<i>Náš kalendář</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Opakovaně si připomínáme, co se nám líbilo v přírodě, kreslíme obrázky s těmito motivy apod. 	1,6
<i>Kdy se nejlépe připravíme do školy</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení. – Vzájemně si sdělujeme, které předměty máme nejraději, besedujeme nad důvody této obliby. 	1,3 1,3
<i>Měření času</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Vyrábíme hodiny z různých materiálů. Využíváme je pro určování a odhadování času. 	2,3,6
<i>Přesnost je zdvořilost králů</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Vyprávíme si příhody, v nichž měl význam čas (téma Co znamená přijít včas/pozdě). – Vážíme si svého volného času i času druhých, hledáme, co nás o čas okrádá a čím zdržujeme sebe, rodiče, kamarády. – Besedujeme o nebezpečí spěchu, který často přinese zbytečná zranění. 	1,3 1–6 5,6
<i>Co jsme dělali ve volném čase</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Ohlížíme se za prázdninami. Shromáždíme pohlednice a obrázky z míst, která jsme navštívili, a povídáme si o nich. – Povídáme si o plánech na prázdniny a po prázdninách je porovnáme s tím, co jsme prožili. 	1,2,3,6 2,3,6
Jak se mění lidé		
<i>Když jsme byli malí</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Besedujeme o tom, co může člověk v jednotlivých věkových obdobích zažít a naučit se. – Vyprávíme si nejzajímavější příhody z našeho raného dětství a malujeme je. 	1,2,3 1,3,5
Jak se mění věci, budovy, obec		
<i>Jak pomáhaly</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Povídáme si o povinnostech a radostech našich dědečků, babiček a srovnáváme situaci s dneškem. 	1,3,5

děti doma dříve, jak dnes	– Povídáme si o tom, jak pomáháme doma, vyprávíme humorné příběhy nebo hrajeme scénky s touto tematikou.	3,4,6
Malý pomocník	– Besedujeme o domácnosti dříve a dnes (vybavení, nábytek, spotřebiče). – Vyprávíme si, jak nám technika pomáhá/škodí ve volném čase.	1,3 2,4,5,6
Naše město dříve a dnes	– Na vycházce sledujeme rozdíly mezi novostavbami v našem městě a starými domy. – Kreslíme dominanty našeho města.	1,3,5 1,5,6
Lidé a minulost	– Čteme české pohádky, říkadla, básničky, hádanky, jazykolamy. – Vyprávíme si, odpovídáme na otázky týkající se života v minulosti, ilustrujeme pohádky, hrajeme scénky z pohádek. – Učíme se a zpíváme lidové písně, učíme se je interpretovat s jednoduchým pohybovým doprovodem i poslouchat.	1,6 1,2,3,4,6 1,2,6

4. Rozmanitost přírody

Příroda okolo nás – rostliny, živočichové		
Jak se mění „náš“ strom	– Na vycházkách pozorujeme přírodu, vybereme si k pozorování např. různé stromy a v knížkách a encyklopedii hledáme významné údaje o jejich růstu, pěstování, plodech atd. – Kreslíme určitý strom (květiny, krajinu) v jednotlivých ročních obdobích. – Pomocí obrázků porovnáváme, jak se v jednotlivých ročních obdobích příroda mění. – Porovnáváme siluety stromů s tvarem jejich listů. – Využíváme listy a plody vybraného stromu pro koláže.	3, 5, 6 2, 6 1,6 1,2,6 1,2,3
Stavíme si z přírodnin	– Při vycházkách do lesa či parku upevňujeme pravidla chování v přírodě, sbíráme plody a zhotovujeme z nich výrobky. – Stavíme objekty (nejen domečky) ze shromážděných přírodnin. – Obtiskujeme listy – využíváme různé techniky pro výtvarné činnosti.	3, 5, 6 2,5,6 1,2,6
Město v lese	– Učíme se poznávat hmyz. – Na vycházkách pozorujeme mraveniště a brouky, učíme se je poznávat a pojmenovávat.	1,2 1,2
S hlavou v oblacích	– Při vycházkách pozorujeme život na stromech. – Učíme se poznávat ptáky podle vzhledu a zpěvu. – Kreslíme, modelujeme ptačí hnízdo s mláďaty. – V zimě pozorujeme stopy ptáků na sněhu.	1,2,3 1,2,4 1,2,6 1,2
Ptačí tajemství	– Sledujeme, kdy k nám přilétají různé druhy tažných ptáků, tajemství zjišťujeme, kdy a kam odlétají.	1,2,3

	<ul style="list-style-type: none"> – Při vycházce pozorujeme hnízdo čapí rodiny. – Krmíme ptáky, víme, co jim chutná/škodí. 	1,3,5 3,5,6
<i>Naše květiny</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Pečujeme o květiny – pěstujeme, přesazujeme, zaléváme. Už víme, že každá rostlina chce jiné prostředí, jinou péči. 	1,2,6
<i>Záhady pod kameny</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Hrajeme (pexesa, kvarteta) s náměty živočichů a rostlin. – Malujeme na obálky, které jsme donesli z vycházek. 	1,2,4 2,6
<i>Za dobrodružstvím přírody</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Soutěžíme v poznávání zvířat. – Soutěžíme ve vymýšlení názvů rostlin nebo zvířat začínajících určenými písmeny abecedy. – Napodobujeme hlasy zvířat (někteří žáci hlasy předvádějí, jiní hádají, pak si role vymění). – Určujeme rostliny podle výrazné vůně a hmatu (česnek, křen, mateřídouška apod.). – Soutěžíme ve skládání rozstříhaných obrázků zvířat, rostlin (kdo je nejrychlejší, kdo sestaví nejnápaditější obrázky). – Na vycházce do přírody poznáváme plody stromů podle hmatu, zkoušíme, jak skáče žába, jak se plazí had apod. 	1,2,3 1,2,5 2,3,4 1,3 2,4,6 3,5,6
<i>Práva zvířat</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Besedujeme o právech každého živočicha na život. Vyprávíme si o útulcích pro zvířata. – Při vycházce nasloucháme zvukům přírody, určujeme původce zvuků, tříbíme své smysly. 	2,3,5 1,6
<i>Můj miláček, naši kamarádi zvířátka</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Vyprávíme si o domácích zvířatech a na základě vlastních zkušeností si vysvětlujeme, jakou péči vyžadují. – Kreslíme domácí mazlíčky a práce vystavíme. 	1,6 2,4,6
<i>Portrét zvířete, zvířata a jejich mlád'ata</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Získáváme informace z knih o životě zvířat v ZOO. – Na vycházkách poznáváme, kteří živočichové žijí volně v našem okolí. – Na vycházce pozorujeme zvířata a jejich stopy. – Kreslíme a malujeme své oblíbené zvíře, hovoříme o něm. 	1,3,6 1,3,4 1,2,3 1,6
Roční období		
<i>Příroda a my (náměty pro všechna roční období)</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Besedujeme o ročních obdobích – sledujeme změny v přírodě, život zvířat, vztahy mezi zvířaty. – Čteme si o přírodě a jejich proměnách. – Učíme se písničky a básničky s přírodní tematikou. – V hudebních chvílkách zpíváme známé písničky o zvířatech a rostlinách, počasí apod. Pokoušíme se o jejich jednoduchý pohybový doprovod. – Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě a malujeme je. 	1,2 1,3 1,3,5 1,3 1,3 1,2,3,4,6

	– Dramatizujeme jednoduché pohádky se zvířecími hrdiny.	
<i>Podzim</i>	– Soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle hmatu, chuti, vůně. – Pořádáme drakiádu.	1,3 2,3,6
<i>Zima</i>	– Pomáháme zvířátkům a ptáčkům přežít zimu – sbíráme kaštiny a žaludy.	3,6
<i>Jaro</i>	– Na vycházce pozorujeme jarní práce na poli a v zahradě. – Kreslíme a malujeme první jarní květiny. – Kreslíme mláďata domácích zvířat.	1,3 1,6 1,6
<i>Týden, měsíc, rok</i>	– Vyrábíme koláže charakterizující jednotlivé měsíce (roční období).	1,2,3
Chráníme si své životní prostředí		
<i>Den Země</i>	– Při vycházkách do okolí školy a bydliště pozorujeme čistotu a úpravu okolí. – Pomáháme při úklidu okolí školy a družiny.	1,3,5 5,6
<i>Co do přírody nepatří</i>	– Besedujeme o tom, jak člověk škodí, nebo prospívá lesu. – Odpovídáme na téma „Co do lesa nepatří“. – Při vycházce do přírody si všímáme všeho, čím ji poškozují činnost člověka.	1,4,5 1,2,5 4,6
<i>Hrnečku vař!</i>	– Vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě.	1,6
<i>Chraňme naše životní prostředí</i>	– Kreslíme květiny, živočichy a vyhledáváme nejdůležitější informace o nich. – Sledujeme na videu život zvířat v záchranných stanicích.	2,5 1,2,6
<i>Příroda v praxi</i>	– Tvoříme výrobky z přírodních materiálů (lisování, tisk, listová koláž, zvířátka z přírodnin, frotáž apod.).	4,6
<i>Cesta do pravěku</i>	– Kreslíme, malujeme, modelujeme prehistorické zvíře podle své fantazie.	1,6

5. Člověk a jeho zdraví

Poznáváme své tělo		
<i>Já - my</i>	– Vyhledáváme zajímavosti o lidském těle a jeho funkcích, s informacemi seznamujeme statní.	1,2,3
Pečujeme o své zdraví – co nám prospívá, co nám škodí		
<i>Naše tělo – kouzla pro</i>	– Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu. – Zjišťujeme, jak správně relaxovat a odpočívat (odpočinek tělesný, psychický).	1,3 5,6

zdraví		
Příroda léčí	<ul style="list-style-type: none"> – Vyhledáváme léčivé rostliny, zjišťujeme, jaké mají účinky a kreslíme je. – Povídáme si o tom, jak se dříve léčilo. 	1,2,6 1,2,6
Čistota půl zdraví	<ul style="list-style-type: none"> – Kontrolujeme běžnou denní hygienu (čistotu rukou, kapesníky...), čistotu oděvu a jeho vhodnost. – Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu. – Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýčání, použití WC, stolování atd., upozorňujeme se vzájemně na prohřešky proti těmto zásadám. 	3,5,6 1,4,5 1,2,3
Náš zdravý jídelníček	<ul style="list-style-type: none"> – Kreslíme, modelujeme ovoce a zeleninu. – Soutěžíme ve smyslovém poznávání (čich, chuť, hmat) zeleniny, ovoce, koření a dalších potravin. – Besedujeme o zdravé výživě. 	1,3,6 1,3 1,2,3,4
Chci být zdravý	<ul style="list-style-type: none"> – Vyprávíme si o režimu dne při léčení doma na lůžku. – Povídáme si o tom, jak pečovat o své zdraví, zacházet s léky (při nesprávném užívání nám mohou škodit), co je to respirační doba léků atd. – Učíme se ošetřovat jednoduché zranění. 	1,3 1,2,3 1,2
U lékaře	<ul style="list-style-type: none"> – Čteme a vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, co se nám může stát při koupání, při jízdě na kole atd. – Hrajeme si na lékaře a na pacienta. Nebojíme se návštěvy ordinace. 	1,3 2,3
Pečujeme o svůj vzhled	<ul style="list-style-type: none"> – Při tělovýchovných chvilkách procvičujeme své tělo. – Soutěžíme ve znalostech základních hygienických návyků. 	6 2,3
Úsměv nám sluší	<ul style="list-style-type: none"> – Povídáme si o péči o náš chrup. 	1,2,3
Co nás může ohrozit	<ul style="list-style-type: none"> – Předvádíme, jak se máme chovat na ulici, v dopravních prostředcích apod., abychom se vyhnuli úrazu. – Pořádáme výlet dopravním prostředkem a procvičujeme bezpečnou orientaci v okolí. – Na modelových situacích zkusíme chování při snaze neznámého člověka navázat s námi kontakt, učíme se přivolat pomoc dospělého nebo policie. – Poznáváme nebezpečné a jedovaté rostliny. 	1,4 3,4 1,3 1,2,6
Už vím jak – den bez úrazu	<ul style="list-style-type: none"> – Ptáme se, co nám může uškodit (neznámá zvířata, lidé apod.) – Na výletě si uvědomujeme možná nebezpečí a zjišťujeme, jak jim předcházet. – Vyprávíme, co se nám nebezpečného přihodilo, jak jsme situaci zvládli. – Učíme se telefonovat – oznámíme úraz, přivoláme pomoc „hovoříme“ s dětským krizovým centrem, linkou důvěry (vytváříme modelové situace). 	1,3,5 1,2,6 3,5 1,4
Au! To bolí!	<ul style="list-style-type: none"> – Učíme se zásadám první pomoci. 	1,2,3,5

Chodíme ven		
<i>Pobyt venku</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Chodíme do přírody, na školní hřiště apod. – Pořádáme jednoduché soutěže s míčem či se švihadlem. – Po organizovaných závodivých a sportovních hrách relaxujeme při spontánních hrách (individuálně i ve skupinách). 	5,6 1,6 6
<i>Příroda – naše tělocvična</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Při vycházkách překonáváme přírodní překážky, pro naše hry využíváme přírodní prostředí. – Prohlubujeme si znalosti o živé i neživé přírodě. 	5,6 1,4,5,6
<i>Otužilci</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Cvičíme uvolňovací cviky, v tělovýchovných chvílkách relaxujeme při hudbě. – Při pobytu venku hrajeme pohybové hry, cvičíme, zpíváme. 	1,6 6
<i>Zimní radovánky</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Při vycházkách do zimní přírody sledujeme stopy zvířat ve sněhu. – Stavíme sněhuláka. – Závodíme v hodů sněhovou koulí na cíl, do dálky apod. – Kreslíme do sněhu, do sněhové plochy vyšlapáváme jednoduché obrázky (individuálně i skupinově). 	3,5,6 6 6 6
<i>Míčové hry</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování. – Nacvičujeme vybíjenou i kopanou na hřišti. 	6 6
<i>Sportovní odpoledne</i>	<ul style="list-style-type: none"> – Připravujeme hry pro naše sportovní odpoledne. – Navštěvujeme místní stadion a seznamujeme se s pravidly různých sportovních disciplín. 	3,4,5 2,3,6

6 Závěr

Činnost ŠD by měla především zabezpečit psychickou a fyzickou pohodu žáků a podmínky pro optimální vývoj každého jednotlivého žáka. Pro život se potřebujeme naučit domluvit, vycházet a spolupracovat s ostatními, i když se od nás liší schopnostmi, chováním, zvykem, temperamentem, zájmem. Toto lze zprostředkovat právě v přirozené vrstevnické skupině.

Činnosti jsou voleny tak, aby v nich mohli všichni zažít úspěch. Žáci jsou vedeni k odhadnutí následků za vlastní chování, k tvorbě představ o sobě samém, umění se přizpůsobit a tolerovat odlišné názory.